

Adviesraad Sociaal Domein Zuidplas

Weidezoo 62
2841 SP Moordrecht
secretarisadviesraadzuidplas@gmail.com
www.adviesraadzuidplas.nl

Aan het college van B&W van de gemeente Zuidplas
Postbus 100
2910 AC Nieuwerkerk aan den IJssel

Datum: 16 juni 2020
Betreft: Advies over het Beleidskader Sociaal Domein

Het voorliggende advies is opgebouwd uit twee delen. Het eerste deel is algemeen van aard en betreft het beleidskader als geheel. Het tweede deel gaat in op een aantal van de thema's die worden voorzien van vragen, opmerkingen en adviezen.

Algemene opmerkingen

Status en plaats van het Beleidskader

Het Beleidskader Sociaal Domein wordt gepresenteerd als een kapstok. Onze vraag is of dit beleidskader een nieuwe versie is van het Integraal Beleidsplan Sociaal Domein 2019-2023 waarover wij in december 2018 geadviseerd hebben? En zo ja, voor welke termijn geldt dit beleidskader dan?

Is - in het kader van de wettelijke verplichtingen vanuit de Jeugdwet en Wet op Maatschappelijk Ondersteuning - dit beleidskader bedoeld als het periodiek op te stellen beleidsplan met de daarbij behorende wettelijke eisen?

De Adviesraad vraagt zich af welk traject dit beleidskader gevolgd heeft of verder zal gaan volgen. Is het al besproken met de vele samenwerkende partners die in het beleidskader genoemd worden? Wat is hun invloed op de totstandkoming van het beleidskader? Komt er nog een informatieronde of raadpleging voor de inwoners van Zuidplas? Burgers hebben dan de kans om betrokken te raken bij dit beleidsterrein.

Voor de Adviesraad is niet duidelijk hoe dit beleidskader aansluit bij het huidige beleid. Welk beleid wordt voortgezet, welk beleid wordt gestopt, welk beleid wordt aangepast en welk beleid nieuw is?

Algemene indruk

In het algemeen ervaart de Adviesraad een ambitieus beleidskader. Van waaruit die ambities geformuleerd worden is nogal verschillend. Soms zijn er concrete gegevens zoals bij het thema dementie of het thema participatie. Maar soms ook vanuit beschouwingen zoals bij het thema eenzaamheid.

De Adviesraad adviseert de ambities zo concreet mogelijk te omschrijven en de beschrijvingen van de huidige situatie waar mogelijk cijfermatig te duiden.

Er zijn – over alle thema's heen - veel gewenste situaties beschreven waarbij nog een uitwerking nodig is van concrete maatregelen om de gewenste situatie te bereiken. *De Adviesraad adviseert concreet aan te geven binnen welk tijdsbestek dit bereikt dient te worden, hoeveel het gaat kosten, en hoe wordt gemeten of de gewenste situatie gerealiseerd is.*

Het beleidskader wordt gepresenteerd gedurende de coronacrisis. Deze crisis zal naar verwachting grote invloed hebben op het sociaal domein zoals op werkloosheid, bijstand en armoede.

De Adviesraad adviseert aan te geven wat de invloed van de coronacrisis kan zijn op dit beleidskader: op de ambities, op de gekozen prioriteiten en op de realisatietermijnen.

De Adviesraad mist een aantal zaken:

- aandacht voor toegang tot het sociaal domein voor degenen die hulp en ondersteuning zoeken en voor het verbeteren van deze toegang door de oprichting van een stichting (HOT) en een gemeentelijk toewijzingsteam (GTT).
- duidelijkheid over welk beleid in regionaal verband moet krijgen en welke gevolgen dat heeft voor de uitwerking van de ambities.
- een financiële paragraaf met inzicht in de huidige uitgaven en uitgaven ten behoeve van de uitvoering van dit beleidskader.

De Adviesraad adviseert duidelijk aan te geven welke relatie er is tussen dit beleidskader en de lopende activiteiten met betrekking tot de toegang tot het sociaal domein.

De Adviesraad vindt het jammer dat in het beleidskader veel afkortingen worden gebruikt die niet worden verklaard. Het gebrek hieraan bevordert de toegankelijkheid van het document niet.

Algemeen oordeel

Het is goed dat voor het beleidskader aangesloten wordt bij de handreiking bij het VN-verdrag voor de rechten van personen met een handicap. Een goede invulling van de genoemde uitgangspunten, randvoorwaarden en levensdomeinen maakt dat iedereen kan meedoen.

Wat de Adviesraad betreft kunnen de ambities veel strakker geformuleerd worden. Teksten als 'zo min mogelijk' en 'zoveel mogelijk' horen niet in een ambitie. Het is geen of alle. Tenzij je de ambitie niet te hoog wilt stellen. Het beleidskader kan verder tekstueel eenvoudiger opgesteld worden: eenvoudiger taalgebruik, kortere zinnen.

Nogmaals, wij waarderen het ambitieuze karakter zeer, maar zijn bezorgd over de haalbaarheid en de uitvoering van het beleidskader.

Opmerkingen en adviezen per thema

Randvoorwaarden

1. Thema Dienstverlening

- a) We wachten op besluitvorming over en invoering van de nieuwe toegang (HOT en GGT). Verbetering van de dienstverlening is een belangrijke reden om de toegang anders te organiseren.

De Adviesraad adviseert om hier concreet aan te geven welke verbeteringen het gaat betreffen. Waar kan de hulpvrager op rekenen bij een andere organisatievorm? Meer dan in de huidige situatie?

- b) *De Adviesraad adviseert wat betreft online informatievoorziening rekening te houden met het gegeven dat niet iedereen toegang heeft tot internet of voldoende taalvaardig of digivaardig is.*
- c) *Waar niet-digitale dienstverlening mogelijk of nodig is, blijft de fysieke afstand tussen de dorpskernen en het gemeentehuis nog wel een probleem. De Adviesraad adviseert na te gaan welke (beperkte) serviceverlening in de kernen mogelijk is.*
- d) *Genoemd wordt het willen inspelen op de behoefte op het gebied van wonen, werken, ondersteuning en recreatie. De Adviesraad adviseert de ambities te concretiseren. Te denken valt aan de woonbehoeften van met name jongeren en ouderen, maar ook wat de relatie is met de bestaande woonvisie.*

2. Thema Inkoop

- a) *Clënten behoren qua volume en kwaliteit te krijgen wat nodig is. Het aanstellen van een regionale toezichthouder rechtmatigheid en kwaliteit wordt daarom onderschreven.*
- b) *Er worden kennelijk nu nog producten en diensten ingekocht die niet aan de gestelde eisen voldoen? De Adviesraad adviseert duidelijk aan te geven wat de oorzaak is van deze huidige situatie en hoe deze beëindigd kan worden.*

3. Thema Innovatie Sociaal Domein

U geeft aan 'dat er ruimte is voor innovatie'. De vraag 'Waarom is er nu ruimte en waar bestaat die dan uit?' zien we dan ook graag beantwoord.

Verder merkt de Adviesraad op dat:

- a) *De energie zal zich allereerst moeten richten op het goed functioneren van de (nieuwe) toegang tot het sociaal domein en daarbij het voldoende deskundig houden van medewerkers.*
- b) *Inzetten op moderne technologieën vinden wij positief. Wel moeten cliënten en burgers daarmee overweg kunnen en dient rekening gehouden te worden met de toegankelijkheid. De adviesraad adviseert gebruik te maken van technologieën en organisatiemodellen die hun bruikbaarheid hebben bewezen en om niet te gaan experimenteren.*
- c) *In het kader van samenwerking adviseert de Adviesraad ook christelijke en islamitische geloofsgemeenschappen te betrekken.*

Onderwijs en ontwikkeling

4. Thema Opgroeien en opvoeden

- a) *Er is klaarblijkelijk nog veel te verbeteren. We missen hierin het reeds behaalde rendement van beleidsmatige aandacht uit eerdere beleidsplannen vanaf 2016. Er is hiermee immers een bedrag van zo'n € 800.000 gemoeid geweest. Het is aan te bevelen om het reeds behaalde rendement te vermelden.*
- b) *Verder stellen we voor het begrip Pedagogische Civil Society te omschrijven.*
- c) *We zijn benieuwd hoe u een organisatie met steunouders denkt te gaan realiseren.*

5. Thema Jeugd en Jongerenwerk

Goede plekken voor de jeugd waar ze veilig en zonder overlast te veroorzaken kunnen spelen, voetballen, skaten, elkaar ontmoeten en zowel binnen als buiten kunnen 'chillen'.

De Adviesraad adviseert in alle dorpskernen de zogenaamde Jongeren Ontmoetingsplekken te ontwikkelen en daar een realisatietermijn aan te koppelen.

6. *Thema Samenhang kinderopvang-onderwijs-jeugdhulp*

Dit vraagt om voortzetting van het beleid vanuit genoemde documenten.

7. *Thema 18-/18+*

- a) Goede begeleiding voor deze doelgroep jongeren is zeer belangrijk. Zeker als het kwetsbare jongeren betreft.
Omdat er veel verschillende partijen een rol spelen adviseert de Adviesraad een regisseur aan te stellen. Wellicht als functionaris verbonden aan het HOT.
- b) Naar de overgang 18-/18+ wordt onderzoek aangekondigd om tot beleid te komen. De Adviesraad wijst erop dat naar deze overgang al veel onderzoek is gedaan en vraagt zich daarom af welke inzichten een nieuw onderzoek op zou moeten leveren.

Werk en inkomen

8. *Thema Armoede en schulden*

- a) De Adviesraad wacht de evaluatie van het beleidskader armoede en schulden af en de concrete voorstellen daarin.
- b) *De Adviesraad adviseert vast te stellen welke rol SUN-Nederland in dit kader kan spelen.*

9. *Thema Werk*

De Adviesraad verwijst naar het destijds uitgebrachte advies over het actieplan Op weg naar werk.

10. *Thema Inburgering*

De Adviesraad wacht het voorstel van het college over de veranderopgave inburgering af en zal daarover adviseren.

Thuis

11. *Thema Veiligheid*

Ambities, acties en situatiebeschrijving lopen hier door elkaar heen. Een preventieve aanpak is belangrijk maar de effecten zullen moeilijk meetbaar zijn.
Wij adviseren sterk in te zetten op voorlichting, bespreekbaar maken en het creëren van bewustwording.

12. *Thema Langer Thuis*

Onder punt 1.d geven we het volgende aan: De Adviesraad adviseert de ambities te concretiseren met de woonbehoeften van jongeren en ouderen en ook wat de relatie is met de bestaande woonvisie.

Dat advies is ook hier van toepassing.

Het tempo met betrekking tot het realiseren van betaalbare en passende woningen voor genoemde doelgroepen moet snel omhoog. Hier wijst de Adviesraad met name op het achterblijven van levensloopbestendige en innovatieve woningen. *De Adviesraad adviseert om nog dit jaar een start te maken met de realisatie van het initiatief 'Zuidplashof'.*

Welzijn, gezondheid en ondersteuning

13. *Thema Eenzaamheid*

- a) Hier een teleurstellende situatiebeschrijving: 'er is nog veel te doen'. Betekent dit dat de aanpak tot nu toe te weinig heeft opgeleverd? De voorgestelde aanpak is: signaleren en bespreekbaar maken, doorbreken en duurzaam aanpakken.

- b) *De Adviesraad adviseert de actiebeschrijvingen concreet te maken.*
- c) *De Adviesraad adviseert tevens te beginnen met het inventariseren welke instanties al actief zijn op dit onderwerp en wat deze instanties doen. Het verdient de aanbeveling deze instanties extra te faciliteren of te ondersteunen.*

14. Thema Dementie

- a) *De ambitie zou moeten zijn: Mensen met (beginnende) dementie moeten zelfstandig kunnen blijven wonen en blijven participeren. Uiteraard alleen zolang ze geen gevaar zijn voor zichzelf en hun omgeving (al dan niet met hulp).*
- b) *De Adviesraad adviseert een goede structuur op te zetten voor het verwerken van signalen. Wij wijzen op de rol die het sociaal team en met name Welzijn Zuidplas hierin spelen en zien die rol, als dat nodig is, graag versterkt en uitgebreid met de regierol.*
- c) *Het is goed dat het college beleidsmatig aandacht schenkt aan overbelasting van mantelzorgers. Zie ook punt 17.*

15. Thema Participatie

Hier een heldere concrete ambitie met een concrete en proactieve aanpak uit het actieplan Op weg naar werk.

16. Thema Gezondheid

- a) *De categorie cliënten die op het sociaal minimum leeft kent daarnaast vaak meerdere problemen zoals bijvoorbeeld schulden en gezondheidsproblemen. De beschreven ambitie lost deze problematiek niet op. Preventie en structurele voorlichting zijn niet genoeg.*
- b) *Wat betreft samenwerking adviseren wij GGZ Rotterdam en Omstreken toe te voegen.*
- c) *Omtrent samenwerking met scholen gaan wij er van uit dat er ook contacten zijn met scholen in Capelle aan den IJssel, Gouda en Rotterdam. Veel leerlingen uit Zuidplas volgen immers aldaar onderwijs. *Mocht dit niet het geval zijn dan adviseren wij ook met die scholen samenwerking te zoeken.**

17. Thema Mantelzorg

Inzet van respijtzorg via Steunpunt Mantelzorg is belangrijk en nodig. Wij vragen ons af of de 20 plaatsen van 4 uur (jaarlijks gemiddelde) voldoende zullen zijn.

18. Thema Vrijwilligers

Er zijn veel vrijwilligers actief in Zuidplas. De aandacht voor de vrijwilligers werkt motiverend en stimulerend. Zo is er een verzekering die schade dekt door de vrijwilliger veroorzaakt. Wat echter niet verzekerd lijkt te zijn, is gevolgschade die een vrijwilliger kan oplopen als deze bijvoorbeeld tijdens het vrijwilligerswerk een arm breekt en daardoor niet kan werken.

De Adviesraad adviseert te onderzoeken of een dergelijke verzekering mogelijk is en deze in dat geval af te sluiten. Indien het niet mogelijk blijkt adviseren wij vrijwilligers hier op te wijzen.

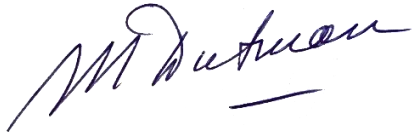
Locale Inclusie Agenda

- a) *De Adviesraad wacht de Lokale Inclusie Agenda af.*
- b) *Wel adviseert de Adviesraad om zoveel mogelijk mensen wie het betreft te betrekken bij het opstellen van de agenda.*

Dit advies is besproken en vastgesteld in de vergadering van de adviesraad op 15 juni 2020.

Deelplannen zien wij graag voor verder advies tegemoet.

De adviesraad is gaarne bereid het advies toe te lichten.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'M Dutman', with a horizontal line underneath.

Machteld Dutman
Voorzitter

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Hans van der Meer', with a horizontal line underneath.

Hans van der Meer
Secretaris